

Lyckas med insättningen av grisar i slaktgrisstall

Nuläge i besättningen:

Mål i besättningen:

Förberedelser innan ny omgång grisar sätts in

God hygien i stallet ökar förutsättningarna för en bra start för slaktgrisen.

Gör följande i ditt slaktgrisstall innan du sätter in en ny omgång grisar:

Mellan omgångar:

- Töm stallet helt på grisar från föregående omgång.
- Rengör stallet mekaniskt och tvätta rent med högtryckstvätt. Inga gödselrester ska finnas synliga.
- En tomtid på 5-7 dagar eftersträvas. Om tomtiden är kortare eller om diarréproblem föreligger ska stallet desinficeras.
- Ventilationsanläggningen rengörs enligt tillverkarens rekommendationer.

Innan grisarna sätts in:

- Fodertråg ska vara tomma och rena.
- Torrfoderautomater ska vara torra och justerade.
- Ventilationen ska kontrollköras på max- och minventilation.
- Vattenledningar ska vara tömda på gammalt vatten.
- Kontrollera att samtliga vattenniappar/vattenkoppar fungerar.

Insättning av grisarna

- Rekommenderad temperatur vid insättning av slaktgrisar är 22-24 °C. Golvvärme räcker inte som enda värmekälla!
- Foder och halm i boxen vid insättning ger sysselsättning och minskar stress.
- Vattna spaltskytan för att styra grisarna till att gödsla på spalten.
- Ta hänsyn till hälsa, vikt, storlek, ras och eventuellt kön då sätter in grisarna i stallet. Om grisarna är jämna i tillväxtstallet kan de sättas in kullvis i slaktgrisstallet. Då slipper de rangordna sig på nytt. Små grisar sorteras ut och hålls i box för sig.

Sjuka grisar

Grisar som är sjuka eller avviker från det normala ska tas om hand enligt veterinärs anvisningar. Placera de sjuka grisarna i sjukbox, där de hålls under uppsikt. Det ska finnas en sjukbox per 25 grisar. Skadade eller defekta grisar ska hållas under uppsikt.

Utrymmeskrav

Hur många grisar som kan hållas i en box beror på typ av box, dess storlek, fodertrågets längd och grisarnas vikt. Kom ihåg att en större grupp med grisar i en box leder till ökad foderkonkurrens.

Vid fri utfodring ska det finnas en ätplats per 2-3 grisar.

Utrymmeskrav i box och vid tråg ser ut såhär enligt de svenska djurskyddsföreskrifterna:

Vikt i kg	Strödd liggbox			Ströbäddsbox	Vid restriktiv utfodring
	Totalyta, m ²	Liggyta, m ²	Gödselyta, m ²	Totalyta, m ²	Tråglängd, m
30	0,40	0,28	0,12	0,56	0,22
35	0,44	0,31	0,13	0,62	0,23
95	0,90	0,67	0,23	1,33	0,34
100	0,94	0,70	0,24	1,40	0,35
115	1,05	0,79	0,26	1,57	0,38

Skötsel vid insättning

Temperatur, ventilation och foder- och vattenanläggnings funktion kontrolleras dagligen.

Tänk på följande för att hålla en god hygien i boxarna:

- Rengör boxarna vid behov, ibland flera gånger dagligen.
- Strö flera gånger dagligen dagarna efter insättning.
- Justera ventilationen för att förhindra kallras eller att luftfuktigheten blir för hög.
- Använd golvvärme för att styra grisarna till att gödsla på spalten.
- Om grisarna gödslar i boxen, används torrt desinfektionsmedel. En annan lösning kan vara att flytta hela gruppen till en annan box och börja om arbetet.

Utfodring av slaktgrisar

För restriktivt utfodrade grisar är SLU-normen ett riktmärke för hur mycket energi grisarna ska ges dagligen. SLU-normen börjar på 14,0 MJ OE (=10,4MJ NEv) per dag vid 20kg och slutar på 34, 5 MJ OE (=25,9 MJ NEv) per dag vid 60kg levande vikt. För att veta hur stor fodergiva grisarna ska ha vid insättning är det viktigt att insättningsvikten är känd. För varje kg som grisen ökar i vikt ska fodergivan ökas med 0,5MJ OE (=0,38MJ NEv) per dag. Hur fort ökningen av fodergivan sker beror alltså på hur fort grisarna växer. Vid insättningen i slaktgrisstall kan grisens mag-tarmsystem störas av foderbytet.

Diarréproblem kan förebyggas genom:

- God stall- och boxmiljö.
- God foderhygien.
- Reducering av fodergivan till 50 % den första dagen och därefter en successiv ökning till norm under de 3-5 första dagarna.
- Utfodring med ett korrekt sammansatt foder lämpat för slaktgrisar.

Slaktgrisar ska utfodras med ett foder som tillgodoser deras näringsbehov. Aktuella näringsrekommendationer och ett program för beräkning av foderstater hittar du här: <http://svenskapig.se/?id=1316>

Anteckningar:
